

[Lasse Budtz]

– må have sine egne raketter, for hvis det vestlige samarbejde ikke fungerede, så var de britiske og franske atomvåben stærke nok til at tjene som en advarsel til Sovjet om gengældelse. Ja men hvis de britiske og franske atomvåben er nok som trussel, hvorfor skal vi så overhovedet have opstillet de 572 raketter, som den vestlige plan omfatter? Det er i hvert tilfælde et rimeligt spørgsmål at stille.

Den hollandske regering har sagt, at man ikke føler sig forpligtet til at modtage raketterne. Den belgiske regering har ikke besluttet sig definitivt. De vesttyske socialdemokrater har afvist en automatisk opstilling i Vesttyskland og har mere end antydnet, at en udsettelse af forhandlingsfristen meget vel kan komme på tale.

Det danske socialdemokrati er i konstant kontakt, tæt kontakt, med vore partifæller i de fleste øvrige vestlige lande og er enig med dem om, at nulløsningen ikke kan være den endelige holdning. Vi forventer, at den danske regering tilkendegiver, at også andre muligheder må prøves. Derfor har vi fremkaldt denne forespørgselsdebat.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Det er kun to måneder siden, vi her i folketinget havde en debat om det ene af de to emner, som den foreliggende forespørgsel handler om, nemlig INF-forhandlingerne i Genève. Nogle vil måske derfor mene, at man burde have ventet lidt med en fornyet debat om emnet. Regeringen har dog ikke noget imod denne debat, da det naturligvis er vigtigt at få belyst de bredere udenrigs- og sikkerhedspolitiske problemstillinger, som knytter sig til INF-spørgsmålet.

Men regeringen må også lægge stor vægt på, at debatten bliver ført på en sådan måde, at de meget vigtige forhandlinger i Genève ikke vanskeliggøres. Det er navnlig vigtigt, at vi ikke giver Sovjetunionen mulighed for at udnytte den frie debat, som vi i vore lande har også om denne sag. Det må nemlig ikke overses, at vi med dette spørgsmål beskæftiger os med væsentlige sider af Øst-Vest-forholdet, som igen hænger sammen med bl.a. medlemskabet af NATO-alliancen. Det er derfor regeringens håb, at debatten i dag vil bekræfte Danmarks beredvillighed til inden for de bestående rammer at yde en aktiv og

konstruktiv indsats for at fremme et positivt forhandlingsresultat i Genève, idet regeringen selvsagt støtter enhver bestræbelse for at fremme nedrustningen og for at få våbenkapløbet bragt til standsning.

Om selve forhandlingerne i Genève kan jeg ifølge sagens natur ikke føje meget til det, jeg sagde i min redegørelse her i tinget den 7. december sidste år. Jeg vil derfor tillade mig her at henvise til denne redegørelse, der jo dækkede forhandlingsituationen ved afslutningen af den tredje forhandlingsrunde. Forhandlingerne har siden ligget stille, indtil den fjerde forhandlingsrunde blev indledt den 27. januar.

Men det er da heller ikke i Genève, at begivenhederne har udspillet sig siden december. Det er i forhandlingsparternes respektive hovedstæder og ikke mindst i Moskva.

Hensigten med pauserne i de formelle forhandlinger er jo ganske naturligt at give parterne lejlighed til at vurdere forhandlingsituationen og modpartens holdning og så i lyset heraf overveje eventuelle nye udspil, som kan lægges frem, når de fortrolige forhandlinger genoptages.

I den netop afsluttede forhandlingspause valgte Sovjetunionen imidlertid at præsentere offentligheden for et konkret udspil, og dette udspil blev præsenteret af den nye generalsekretær for Sovjetunionens kommunistiske parti, Jurij Andropov, i en tale den 21. december, og det er senere blevet fulgt op og til en vis grad præciseret ved en række lejligheder, bl.a. i deklARATIONEN fra Warszawapagtmødet i Prag i begyndelsen af januar og under udenrigsminister Gromykos besøg i Bonn.

Den egentlige vurdering af det nye sovjetiske udspil og elementerne i dette udspil må naturligvis foregå ved forhandlingsbordet i Genève, men med det foreløbige kendskab, vi har til det, må det bedømmes som et skridt i den rigtige retning. Hovedindholdet synes at være, at Sovjetunionen nu er rede til, formentlig over en årrække, at nedskære antallet af sine mellemdistanceraketter i den europæiske del af landet fra ca. 230 til 162, mod at NATO til gengæld helt opgiver sine planer om at indlede opstilling af de 572 INF-missiler i Vesteuropa fra slutningen af 1983.

Sovjetunionen har med andre ord valgt et antal, der svarer til summen af de britiske og